

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadványokhoz illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyilvántartási- és felzárkólások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitör fogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legegyszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Felhívás**Gömör-megye közönségéhez.**

Midőn a közbizalom kezembe adá a „Gömör-megyei magyar közművelődési egyesület“ lobogóját, hogy azt a cél felé előre vigyem: örömet számítottam e megye egész közönségének tetteiben nyilvánuló hazafias támogatására annál inkább, mert e megye történetének fényes lapjai tanuskodnak az ősök lángoló hazaszeretetről. — Lelkem, szívem összes melegével tápláltam a reményt, hogy ez egyesület — tagjai számában és anyagi erejében — rövid idő alatt hatalmasra izmosodik, s a hasonló egyesületek közt elsőnek emelkedve hivatása magas színvonalára, törekvései sikerét már ma is számot tevő eredményekben mutatja be a hazának.

Fájdalom, ilyen eredményekkel nem dicsekedhetünk, s nem fogunk dicsekedni, tán sokáig még ezután sem, ha közönségünk nagyjából továbbra is hidegen nézi, mint mételeyzetik meg a köznéplélekülete, hazafutlan izgatók vétkei útjánál. — mint emeltetnek mesterségesen a gátakat e föld különböző nyelvű népesedőjéi közé, — mint pusztit az emitt kényszerűségből, amott tudatlanságból, de igen sok helyen rossz akaratból hiányos felügyelet főleg a földművelők gyermekei közt, kiket első sorban kellene — és lehetne is — megmenteni a nemzet, a haza számára; — és nézi télenül és anélkül, hogy mind eme társadalmi és országos bajok orvoslását célzó egyesületnek tehetsége szerinti támogatására sietne.

E közöny elszomorító adataival szemben, a rideg számok alkotta kép komor vonásait kendőzni nem lehet. Az egyesületünk 1110 tagja által aláírt, — s még csak egyharmad részében befizetett, — alig 15000 forint nem az az áldozat, mely méltó lenne Gömör-megye közönségének szellemi emelkedettségéhez, anyagi erejéhez, a multakban tettekkel igazolt hazafiságához. — nem oly mérvű áldozat, mely által elérhető volna ama nagy horderejű cél, hogy e haza minden gyermeke magyarul

érezve, egymást testvériesen megértve, jólét és béke biztosítson nemzetünknek újabb ezred évet.

A mily elismerőleg gondolok azokra, kik eddig sem késtek áldozataikkal, ép oly kevésbé titkolhatom el a feletti sajnálatomat, hogy sorainkból éppen azok közül hiányoznak a legtöbben, kik részint állami adójuk összege, részint választás alapján a közönség színe-javaként állanak megyénk előkelőinek élén, kiknek már ezen állásuk miatt sem volna szabad félrevonulni; — de még többen hiányoznak azok közül, kik, megáldottan lelki és földi javakkal, számuknál fogva zömét, legnagyobb erejét képezhetnék egyesületünknek. — Valóban kevésbé biztató jelenség, hogy megyénk közel kétszáz ezer főre menő lakói közül csak minden kétszázadik gondol a jövővel, mely utódainkra vár, — csak minden kétszázadik érzi a veszedelmet, mely nemzeti érdekeinket fenyegetl azon esetre, ha sok mulasztás jóvátételével nem igyekszünk.

De hiszem, reményem, hogy azok is, kikhez még nem hatottak el egyesületünk hívó szavai, felhagynak a további közönyt, s meggondolják, hogy ha csak egy kis részével is a feleslegnek, de mindannyian lerövidjék nemzetük, hazájuk ügye iránti kötelességeik önkéntes adóját, a jelen nemzedék egy nagy alkotással, az egységes nemzeti szellem „Kárpátoktól Adriáig“ keresztülvitelével fogja nevet történetünk lapjain, az ősohókhoz méltóan, ragyogó betűkkel megörökíteni.

Erős hitem és reményem, hogy Gömör-megye közönségéhez intézett kérésem nyomtalanul elhangzani nem fog, és minden tagja szívesen csatlakozik azokhoz, kik a költő látnoki szavai szerint hatni, alkotni akarnak, hogy a haza fényre derüljön.

Ismételve hívom, kérem minden rendű, igaz magyar érzelmű gyermekét e megyének közművelődési egyesületünk zászlója alá, hogy ne csupán óhajtatás tárgya legyen a nemzeti cél, de nagy szabású működéssel mutathassuk meg, hogy nem szalmaláng, de állandó tűz hevíti nemes tettekre szívünket.

Hiszem és reményem, hogy a követésre méltó

éltár köré, melynek neve „hazaszeretet“; — hiszem és reményem, hogy az áldozatok ez oltáron felgyújtott tüze sokáig és magasán lobogva fog égni, áldást terjesztő melegével áthatva mindenikünk kebelét, fényével bevilágítva nagyok és kicsinyek, gazdagok és szegények házi tűzhelyét.

Ki őszintén szereti hazáját, nemzetét, azt nem riaszthatják el a tettektől még nehéz napok eseményei sem.

Imételve ajánlva figyelmökbe egyesületünket, fogadják mindannyian hazafias üdvözlőmetem.

Rimaszombat, 1887. évi június 10.

Török Bálint s. k., egyesületi elnök.

Pár szó a képviselő-választások előtt.

Képviselőválasztások küszöbén lévén, azon eszmék tömkelege lepte meg agyamat, hogy mégis igen különös dolog azon állapot, azon nehéz helyzet, melybe jutottunk s melyben vagyunk, akkor, midőn alkotmányos szabadsággal bírnak, szabadsággal belügyeinket a legjobb belátásunk szerint intézni, s államunkat kormányozni népképviseleti rendszer alapján.

Mig Schmerling és Bach, — kik kormányzatuk alatt célul tűzték ki az elszegényítési szisztémát, tanulva az állatszoliditástól, hogy a kiéhezett, elgyengült állatokkal könnyebben boldogulhatni, — célt nem érthettek, mert egymagukban voltak, parlamentáris többség által nem támogattak, s a szükséges eszközökkel nem rendelkeztek a cél kivételére, nem is lehetett, nem is mertek oly eszközökhöz nyulni, melyekkel céljukat elérhették volna: ellenben a mióta önmagunk kormányozzuk magunkat, tehetünk legjobb belátásunk szerint, mit az államra s az állampolgárokra legüdvösebbnek látunk, egy páratlan alkotmányos király alatt, ki üdvös alkotmányos intézkedéseink menetét soha nem hátráltatja, tehetünk az alkotmány keretén belül mindent: mégis természetellenesen öngyilkossákká lettünk, elszegényedt az állam, elszegényedt az állampolgárok túlnyomó része.

T Á R C Z A.**A „Kurinecz“ pusztai földmives iskola.**

Elismerem, hogy illendő lenne alábbi soraimat ellátni egy kis „bevezetéssel“ annál inkább, mert e lapok t. olvasói előtt ismeretlen lévén, meghajolnom kellene ama — különben jó — „régis szokás“ előtt, mely szerint az idegen „kopogtatással“ kér engedélyt, ha körünkbe lépni akar. — De mivel bevezetésben nem kerülhetem el kissé terjedelmesebb leírását a „Kurinezi pusztának“, mely — legálább külsőleg — bizonyára minden „Gömöri“ előtt ismeretes. ezzel nem fáradszom a szíves olvasót, hanem, feltételezett engedelméből kopogtatás nélkül nyitva be ajtaján, elmondok egyet és mást a „Kurinezi“ (Rimaszombati) földmives iskola „belső“ szervezetéről s értékéről, amennyire egy heti lap téraza rovatának szűk keretében tehetem, számítván arra, hogy tehetségem hiányaival szemben a közönség — jóakaratomra való tekintetből — elnéző leendő.

Régi dal, hogy az „elmélet“, „gyakorlat“ nélkül olyan, mint a sánta koldus manó nélkül. — vagyis tehetetlen. — Elválaszthatlan ikertestvérek ők.

Egyik sem bír egymás nélkül biztosan a maga lábain megállni. — És mégis hányszor tapasztaljuk, hogy ez egymásra utalt ikertestvérek hajba kapnak egymással?

„Gyakorlat“ urfi az elsőszülött, s mint ilyen, hiszem, tán erősebb és edzettebb, mint a gyöngéd „elmélet“ kisasszony. kinek gyakran szemére lobbantja felsőbbiséget de viszont ez is amannak az ő „szellemi“ fölényét. — Vegre is aztán, kifáradva a civódásban, belátni kénytelenek „közös“ voltakut abban, hogy végre és minden téren egymásra vannak utalva.

Amikor magammal számot vettem, hogy a jelen cikkem élére írott rimaszombati földmives iskoláról lehetőleg egy hü képet adok, mely feltüntesse, mily példás jó egyetértésben élnek egymással ez ikrek: amaz óhajtatápláltam, vajha az egyetértés szelleme minden — kasza-forogatót átlengene. — S hogy nem beszéljek pusztán eszményi dologról, nem elérhetlen rózsás felhőkötől körített fellegrakról, — szükségtelen hosszasan és bővebb alakban bizonyítgatnom.

Természetes, hogy mint minden újításnak akadnak követői és ellenségei, úgy a földmives iskolák intézménye sem ment utóbbiaktól, kiket mindössze a régi rendszerhez rajongó ragaszkodás vonz. Mert a megszokás hatalma nagy — ez — a legerősebb lánc az emberek kezében, — ebből kibontakozni, ez ellen küzdeni legnehezebb. — A renyhé megszokás bármely téren teljesen szenvedőlegesség állapot, mely irtózik a tettektől, a változtatástól, akár a gondolkodás akár az intézkedés mezéjén. Megokolni irtózatát nem tudja. — A tehetetlenség erő az egyetlen, a mely működik benne, egyébként halott.

Megbénult érzékei eltűrik a rosszat is, csak hogy ne kelljen rá eszmélni, s rajta változtatni.

Ilyen a megszokás.

E megrögzött szívós szokáshoz járul még egy nagy adag hiúság is.

Korunk divatos napjaiban azok, kiket kedv és önbeesés érte a gazdasági pályára vonz, — olyanok, kiknek végzetük a földi javakból vajmi keveset, vagy épenséggel semmit sem juttatott, s így az elméleti részt valamely gazd. tanintézetben megszerezni módjukban nem áll, — mintsem ezen alul álló földmives iskolában ismerkednének meg az elmélettel, — inkább lemondanak az óhajtott pályáról s visszahökkennek, — és a pályavesztés tudatában egy más uton játszik el kedvetlenül szerepüket az élet nagy színpadán; — vagy a mi még gyakoribb, az elméleti ismeretek teljes hiányával lépnek a eszelekvés terére. — Az ilyenek évek hosszú során át, mint tengődiek mozognak, és félve tapogatóznak, mint olyanok, kik nem tudják az oknak okozatát Szabály azonban nincs kivétel nélkül: — itt is megkülönböztetek ilyeneket és meg is hajlom előttük tisztelettel.

Semmi sem pótolhatlan.)*

Minden mulasztás helyrehozható, — kellő szorgalom és kitartással.

Asztalos legényből is vált már birneves, ünnepelet festőművész; — rossz diáktól hallhatatlan nevű költő.

„Az ember önkénytelen mindenre születik.“

*) Csak a tétlenül elvesztegetett idő. Szerk.

De miután a gazdasági pálya tán az egyetlen, ahol nem elegendők születéssel járó előnyök, ezek elméleti és gyakorlati értékesítésére, a főtebb esetelt körülmények közt lépőknek, a földmives iskolákban, a lehető legkedvezőbb alkalmuk nyílik.

Magában véve a tanulók számának arányához képest szép számmal lévő ösztöndíjas, helyesebben „ingyenes“ helyek a kevésbé tehetős, sőt szegény sorsoknak is lehetővé teszik a gyakorlattal karöltve járó elméleti ismeretek megszerzését. Akiben e pálya iránt valódi vágy, igaz hajlam és tanulási kedv van, az különösen a rimaszombati földmives iskola tanmódszere mellett is sajátíthat el anyai szakavatott ügyességet, hogy belőle tapintatos és értelmes gazda váljék.

Természetesen alja mindennek van; szavaim igazságát ilyen gazd. iskolák válogatottabb, szükséges előképzettséggel, iskolai jó minősítéssel bíró, — törekvő és jó igyekezetű tanulók. — meg nem hazudtolhatják.

Jelzett iskolákban az egyéni szabadság korlátozása, — a növendékek bentlakásának kötelezettsége következtében, igen célirányosnak bizonyul, amennyiben a tanulók folytonos felügyelet alatt tarthatók és mindenféle ténykedésük szemmel kísérhető.

És ez így van rendén.

Ez üdvös intézkedés által eleje van véve a tanuló-ifjúság mindemű kihágásainak. — A kényszerűség hatása ennélfogva a növendékeket szabad óráikban hasznos és test-edző szórakoztatásra utalja.

Az iskola tanulói valóban hálára köteleztetnek oly atyai gondoskodás közepette, melyben részletti az igazgató, ki az intézet lelkiismerete. Önfeláldozó munka és tiszta becsület jellemzi működésének minden mozzanatát. Ki beteg hivatásának, s rajba kötelességének, tulszigoru önmaga iránt. A megtestesült igazság. A parádét nem szereti, s beéri az egyszerű őszinte tisztelettel. Szép tehetség és sokoldalú tevékenység, széleskörű feltevéssel.

Ily vezető szellem mellett a sok közül kevés fog eredeti hivatásától eltérőleg elkallódni. (Végo köv.)

Ezen természetellenes állapot, s az öngyilkosság, a magyar nép nagyon is conservált természetével, s józan ítéletével, sehogy sem egyeztethető össze.

Mert csak két eset lehetséges, vagy az alkotmányos n. képviselői kormányforma az ok, s ekkor az a magyar nemzetnek nem való s elvetendő, mert kés a kezében az öngyilkosságra, mit az eddigi gyakorlati tapasztalat fényesen igazol; vagy az alkotmányos intézmények főremagyarításában, rosszul értelmezésében, nem természetesen, hanem gyakorlati működésében keresendő s található fel az ok, mely a jelenlegi nehéz helyzetet szálta.

Hosszas elmélkedések és a tényekből természetesen kifolyó következtetések láncolatán haladva, belátjuk, hogy nehéz helyzetünket az utóbbi okozta s fogja okozni mind addig, míg a népképviseleti intézmény gyakorlati működése olyan lesz, mint a mai.

Ugyanis mondják, s úgy kellene hogy legyen, hogy a magyar állam a népképviseleti rendszer (a parlamenti többség) alapján kormányoztatik, mindenben a nép akaratára érvényesül, s jelenben még sines ugy, sőt ellenkezőleg, mert a parlamenti többség akarata s határozata nem mindig — sőt csak igen ritkán — a választó polgárok akarata s nézete is. Mert bátran ki merem mondani, hogy azon temérdek államkölesön, száz meg száz milliók felvételét, s legnagyobb részének oda fordítását, hova fordították: 15 millió országház, operaszínház stb. stb. költségét, melyet nagy részben el lehetett volna kerülni, az ország összes választó polgárai soha sem szavazták volna meg, míg azt a parlamenti többség minden habozás és gondolkodás nélkül megszavazta.

Hol nyilvánul tehát itt az ország választói többségének akarata? Bizonyára sehol!

S ha részrehajlatlanul s minden önámítás nélkül (senkit sérteni nem akarva) a dolgot jól megfontoljuk, népképviseleti rendszerünk, mint gyakorlatilag végre szokott hajtani, nem felel meg szó szerinti hívatásának. Nem népképviseleti rendszer az, hol a választó polgárok többségének akarata nem érvényesülhet! De eszköz arra, hogy az alkotmányosság leple alatt a legerősebb, a legveszélyesebb egyedurasságot honosítsa meg, mely egyedurasság, kifüzdött ezélja felé hatalmasabban működhetik, mint bármely absolutistikus egyedurasság, mivel az alkotmányosság színe, ezime alatt száz meg száz eszközei vannak ezéljai kivételére, mi más kormányformánál nem létezik.

Ez egyedurasságot pedig egy népszerű, a bizalmat teljesen bíró miniszterelnök könnyen megalapíthatja: az országgyűlési többséget megcsinálja, s azzal megszavaztathat bátran mindent, a mit csak akar.

Már pedig a miniszterelnök is csak ember, mint ember tévedhet, a legönzetlenebb s legjobb akarat, legtisztább hazafisága mellett is oly téves meggyőződésben lehet, melynek végrehajtásával, (mit tennie hatalmas eszközeivel igen könnyű), nagy mérvben megromthatja az államot és annak polgárait.

Látjuk tehát, hogy a gyakorlatilag rosszul értelmezett s végrehajtott népképviselet névszerű s természetesen hívatásának nem felelhet meg, hiányos, és hiányai hova-előbb tényleges viszonyainknak megfelelőleg pótlandók.

Nem a köznépben, de az intelligenciában van a hiba, mert a köznépet sajnós, oda vezethetni, hova akarjuk, s így mint az eddigi, mint a jövődéli történekeért az intelligencia felelős Isten és ország előtt.

A népnek nincs más hite, nincs más véleménye, mint azé, kitől valamit vár (az intelligenciától), vagy a kitől fél (a közigazgatási szögabiráktól). Hiszen a nép, kinek mindenki parancsol, s ki mindig fizet, még saját erejét sem ismeri! egyetlen ereje van: a száma, a millióké — s ezt sem ismeri — összeségben mindenható, mégis kevés befolyást gyakorol, s ez idő szerint is ott áll meg, a hova az intelligenciától vezetettik.

Most önkénytelenül előáll ama kérdés, hogy a népképviseleti rendszer fent elősorolt hiányain miként lehetne legközelebb s addig is, míg a törvényhozás által gyökeresen orvosolható, ez idő szerint mielőbb némileg segíteni?

Annak, hogy a népképviseleti rendszer, némileg a népnek, a nép akaratának megfeleltesse, szerény nézetem szerint, egyszerű módja lehetne s van, és pedig az hogy:

1-ör. Minden intelligens ember jól fontolja meg, hova vezet a népet.

2-ör. Miután képviselőt utasítással küldeni kiment már a divatból, s miuthogy a programbeszédnek oly hosszadalmas, oly magas stílus irvák, hogy azt a nép, a választók zöme nem érti meg, s így nem tudja megítélni, mely pártra volna neki üdvö-

sebb szavazni, azért választások előtt minden egyes választókerületnek meg kellene minden egyes országgyűlési képviselővel ígertetni, hogy minden a nemzetre nézve fontosabb és lényegesebb életbe-vágó kérdéseknél, mint a pénzügyek, szavazás előtt kötelességének fogja ismerni választó-kerületében megjelenni s ott a kérdést, a tárgyat a maga meztelenségében előadni, s tárgyalás alá bocsájtani, s ez irányban az országgyűlésen úgy szavazni, mint a felvetett kérdésekben a választó polgárok határozzák s másképp nem.

Igy lehetne népképviseleti rendszerünknek némileg valóban népképviseleti irányt adni, s így lehetne sok vizságnak, visszaélésnek és sok rossznak, mi eddig gyakran történt s ezentúl is történni fogna, előjét venni.

Ajánlom a választó-kerületek figyelmébe.

Tiszánagyrevi.

Beszámoló és képviselő jelölés.

Szép számú válogatott közönség gyűlt össze folyó hó 4-én a rimaszécsi vendéglő nagy termében, hogy közszereplő képviselők B. ornemisza István beszámolóját meghallgassuk. A ki oda jött, nem fáradt hiába, hallott egy nagyhangú frázisoktól s a más politikai pártok iránti engesztelhetlen gyűlölségtől ment, a tárgyilagosság keretében mozgó, de nem élékség nélküli képviselői népszerű beszámolót, melynek elmondása alatt többször szakította meg a szónoklatot a közönség helyeslése és lelkes éljenzése.

De hadd szóljon maga a beszámoló magiért:

Tisztelt választók! Azon megbízás mellyel önök részéről ez előtt három évvel megválasztottam, az 1884-87-iki országgyűlésnek mult hó 26-ikán történt berekesztésével végét érte. Mulasztathatlan kötelességemnek ismertem egybehívni t. választóimat, hogy a bennem helyezett bizalmat megköszönjem s ezzel kapcsolatban küldetésemről híven beszámoljak.

Ha az elmúlt két ülésszak (mert az elsőről már megemlékeztem) minden eseményét felsorolni akarom, órákra kellene türelmeteket igénybe vennem s azok minucziális elősorolása felülmúlja gyerge erőmet. Nem kívánok a részletekbe mélyen be-sátkozni, csupán néhány fontos törvényjavaslatról teszem meg észrevételeimet, még pedig saját felelősségem s meggyőződésem szerint, a nélkül azonban, hogy azt ellenzéki szempontból bírálni vagy sőtét szemüvegen vizsgálni kívánom.

Meggyőződésem szerint én a jelen helyzetet kielégítőnek nem tarthatom, és pedig azért nem, mert köztudomás szerint úgy az egyesek, mint az államok jólétének alapja a rendezett pénzügyi viszonyokban rejlik, már pedig, hogy ez nálunk nincsen így, azt hiszem e részben mindnyájan egyetértünk. De magában a parlamentben sem volt e tekintetben nézetelérés, a különbség csak az volt, hogy míg az ellenzék aggodalmának egész nyíltsággal kifejezést adott, addig a többség, hallgatva ismerte be a bajt s legfeljebb egy jövőbe helyezett bizalommal erősítette magát, de a mely szép reményeknek jogosultságát én részemről be nem ismerhetem. De hát honnan is merítetnek e reményei? A terhek szaporodnak és pedig nagy arányokban, az államjavarok hova-tovább fogyanak, az adóképeség kimerítve, s mégis mi az eredmény? Nem más, hanem az, hogy ha terheink kamatait kifizetni akarjuk, új kölcsönt kell eszközölnünk. Hígyjék el t. választók, e részben oly lejtőre jutottunk, a honnan az ut száz esztől kilenczvenkilencz esztől az örvénybe vezet s a honnan a szabadulás Isten esodájának tekinthető. És e pontnál bárha nem természetem a gyanúsítás vagy rágalmozás, sem a kormánynak minden esekélyességért való elítélése, mégis t. választók lehetetlen mint volt ellenzéki képviselőnek nem hibáztatnom a kormány eljárását. Tudom én jól s tudjak mindnyájan, hogy pénzügyi bajaink forrása mindenkifelelt a 67-iki kiegyezésben keresendő, midőn oly terheket vállaltunk magunkra, melyeknek elviselésére ép azon viszonyul fogva, melyben a birodalom másik felével összeköttetésben állunk — képesek nem vagyunk s a mely terhek ránk nézve még könnyen végzetessé is válhatnak. De a jelen kormányt is méltán terhelő a felelősség, mert hiszen emlékezhetünk rá mindnyájan, hogy midőn a balközép-párt, melynek a füzőig magam is egyik híve valék, az akkori kormány-párttal egyesült, midőn annak egyik vezére, a mostani kormányelnök a miniszteri tárczát elvállalta, e lépését azal indokolta, hogy ez áldozatot, melyért elfeledással is vádolható, azért hozta meg, hogy az ország pénzügyi helyzetét, melyet akkor mindenekelőtt valónak tartott, rendbe hozza, s hogy ez mennyire sikerült t. választók, nem kívánom bírálni, csak egyszerűen rámutatok azon milliókra, a melyekkel azóta adósságaink szaporodtak.

Miatt tudni méltóztatnak az országgyűlés ez utolsó szakában a pénzügyi tárcza gazdát cserélt s annak vezetését maga a miniszterelnök ur vette át. E esekelmény a többségre felvillanyozólag hatott, mert azon ingathatlan bizalommal fogva, mellyel a kormányelnök személye iránt viseltetnek, e fordulatból pénzügyi helyzetünk jobbra fordulását remélik. Szívemből kívánom, hogy úgy legyen! Anynyit azonban ki kell jelentenem, hogy én e reményt sem a lefolyt vitákból, sem az elnök-pénzügyminiszter nyilatkozataiból, habár biztatólag szölköt is azok, megerősítve nem láttam s mivel azok meggyőződésem szerint semmi olys érveket nem foglaltak, melyekből sikert remélhetnénk, abba bizalmamat nem helyezhetem.

Pénzügyi témával foglalkozván, fel kell említenem, hogy az országgyűlés ez utolsó szakában egy új kölcsön felvételét az ellenzék is egyhangulag megszavazta. E kölcsön hadi felszerelésünk kiegészítése ezéljából eszközöltetett. Nem oly rég volt, emlékezhetünk rá mindnyájan, hogy ez év elején, milyen borús volt a politikai láthatár. A bolgár surlódások, a Német- és Franciaország közti apró surlódások, az orosz sajtó kihívó hangja velünk szembe, háborút jöszölköt. Ily körülmények közt nagyon természetesen, mi sem maradhattunk télenél nehogy meglepsünk, s ez volt oka annak, hogy e kölcsönt nehéz szívvel bár, de mi is megszavaztuk. De kellett is ezt tennünk, megbizonyítva ez által, hogy ha a hazát veszély fenyegeti, Magyarországon minden pártviszály megszűnik s az ország

minden polgára egyetért, mert a magyar nép szívéből még nem halt ki az 1848-iki korszak azon jelszava, hogy ha a hazát veszély fenyegeti „mindnyájunknak el kell menni.”

Es itt alkalmoszerűnek találok, hogy néhány szóval a népfelkélési törvényről is megemlékezem. — Ha katona volnék, vagy csak kormányparti képviselő lettem volna is, ugy e javaslatról csak elismeréssel kellene nyilatkoznom, mert tagadhatatlan, hogy katonai szempontból tekintve e törvény a honvédelmi miniszter ur e téren való nagy jár-tasságáról tanuskodik. B. kell vallanom, hogy azon kikép-zés, melyben a népfelkélők részesítetnek s azon intézkedés, mely egy szölván minden fegyverbíró embert katonává tesz, egy bekövetkezőt háboru eretén nagy előnyökkel jár, mivel ez esetben, ha szükséges, az összes halerő kint foglalkozhat, míg a esend és rend fentartására, apróbb katonai műveletek végbevitelére, a népfelkélők is alkalmazhatók. De más részről polgári szempontból tekintve e javaslatot, találok benne sok olyat is, mit sem igazságos-nak, sem méltányosnak nem tarthatunk. Mert csak egyet emlitve, misoda igazság az, hogy egy egyén, ki már katonai kötelezettségének eleget tett, hazatérve családát alapít, gazdaság vagy üzlet vezetéséhez kezd — ha még a népfelkélők első vagy második korosztályába esik — háboru esetén, az új törvény értelmében, nem oly szolgálatot tesz mint a többi népfelkélő, hanem azon ezredbe osztatik be újból, a melyben ez előtt szölgált, s épujú kell bent vagy kint harczolnia, mint azon katonának, ki védkötele-zettségének első stadiumában van. No tisztelt választók, hogy egy ily egyén ugyanazon szölgálatra szorittassék, mint egy 20-23 éves fiatal ember, kinek hiányát még sem család, sem üzlete vagy gazdasága annyira nem érzi, én ezt — ismétlem — se igazságos, se méltányos dolog-nak nem tarthatom. Es épen e szempontból fogva fel a dolgot, — nem azért, mintha a haza iránti kötelesség teljesítésében bármely párt által is tulszárnyaltatni engednők magunkat, a javaslatnak e paragrafusát erősen elleneztek.

Még egy észrevételnek kell e tárgyra kifejezést adnom, s ez az, hogy pénzügyi bajaink az is örökös katonaköszdés az oka. Valóságos divat, vagy mania ugy a nagy, mint a kis államoknál a hadsereg folytonos szaporítá-sa, de a mellett a béke dícsötése. No tisztelt választók, ily fegyveres béke mellett nem tudja az ember, hogy mit kívánjon? Mert annyi bizonyos, hogy az a roppant kiadás, mit a nagy hadseregek fentartása kíván, az a veszteség, mely abból származik, hogy legjobb erőink a polgári kö-telességek teréről elvonatnak, kiszámíthatatlan anyagi és erkölcsi kárt okoz. Valóban nem titkolhatom el azon meggyőződésem, hogy ha akadá a egy nagyobb szabású diploma, ki azt ki tudná vinni, hogy az összes európai álla-mok hadserege legalább felére leszállíttassék, örök hála-ra köteleznék maga iránt a népeket s arany betűkkel vésnék nevét a történelem lapjaira.

Mielőtt befejezném beszédemet, meg kell említenem, hogy egy a választási visszaélések megszüntetését ezélő, valóban üdvös javaslat dolgoztatott ki, mely ha szölgoran megtartatik, elejét fogja venni azon vizsás állapotoknak, a melyek ily alkalmommal előfordulnak; meg fogja szöntetni a hivatalos pressiót, lelekvásárlást, mely egyik akadály volt abban, hogy az ország polgárai egyik legszebb alkotmányos jogukat szabadon nem gyakorolhatták.

Szükséges azonban az is, hogy végre a választók is felemelkedjenek azon erkölcsi magaslatra, melyen ellentá-llva minden kísértésnek, ne engedjék magukat se igéret, se fenyegetés által elesíttatni, hanem kövessék tisztán meggyőződésüket s mindig oly pártot esatlakozza-nak, a melynek működésétől a haza felvirágzását remélik s oly egyént támogassanak, kinek jellemét ismerve, benne teljesen megbízhatnak. Es én ezt t. választók nem abból a ezélből hozom fel, hogy azt engedjem sejtetni, hogy mindenki csak az ellenzék elvölt valja, most itt ily ezélből szölni se szükségesnek, se időszerűnek nem tartom. Csak általánosságban adtam kifejezést azon ohajtaisomnak, hogy kívánatos lenne az, ha az ország minden választó polgára, választói jogát lelke meggyőződése szerint gyakorolná.

Es most t. választók még csupán saját igénytelen szereplésemről emlékezem meg pár szóval. Nem a hiúság ösztönöz rá, hisz nagyon kevés az, mit előhozhatok, de kötelességemnek tartom előhozni, hogy t. választóim minden lépésemet ismerjék. Első beszámoló beszédem óta is főfigyelmem a földmívelési tárczánál előforduló javaslatokra irányult; s öszintén megvallom, legjobban érdekelt földmívelésünk, iparunk, kereskedelmünk ügye, s mivel az első-nél némi szakismerettel bírok, a pártterkezetek alkalmá-val azzal legütetesebben foglalkoztam. A mult évben a lötenyészésre vonatkozó javaslatnál — az értekezleten e tárgyban előterjesztett nézetem a párt igen nagy többségé-nek helyeslésével találkozván — véleményemet a házban is kifejeztem. Felszölalásomnak egyik legfőbb ezélját e ké-pezte, hogy felhívjam a kormány figyelmét arra, hogy a katonaság részére a löbevásárlások egyenesen a tenyészők-től s mentől nagyobban mérvben eszközöltessenek, hogy a tenyészők jövedelme ez által is fokoztassék s súlyos adójuk terhének viselésére ez által is képesebbekké tétessenek. Indítványom pártkülönbség nélkül helyeseltetett s dicsekvés nélkül mondhatom, a ház minden oldaláról melegen fogad-tatott. A sajtó szives volt figyelmére méltatni, pár lap nemesak egyszerűen közölte, hanem azzal tüzetesebben is foglalkozott.

A legutóbbi ülésszak alatt nyilvánosan nem szóltam fel, mert indítványom elfogadása költséggel járt volna, s a mostani viszonyok közt, midőn nem várt kiadásaink is voltak, nem lehetett, főleg ellenzéki képviselőnek oly indít-ványt tenni, mely -- habár teljes meggyőződésem szerint haszonnal járt volna is, de újabb áldozat nélkül nem lett volna kivihető.

Fel kell még említenem, hogy az utolsó ülésszak megnyíltával, pártom részéről, mint annak képviselője, a számvizsgáló bizottságba ajánltatva, oda beválasztattam. — Nem valami nagy dolog, de mindenesetre a pártnak szem-mélyem iránti bizalmáról tanuskodik, s ez nekem jól esett annyival inkább, mivel e bizottságba pártunk csupán egy egyént jelölhet s bizalmuk épen az én igénytelen szemé-lyemre irányult. Képviseleti kötelességemnek igyekeztem s pedig sokszor saját ügyeim mellözésével is lelkiismeretesen megfelelni, e részben t. választók mulasztás vádja nem terhel s arczpirulás nélkül állok önök előtt. Minden megbizátásban, mely akár kerületemből, akár megyénk más ke-rületéből jött, szives készséggel eljárám, sokszor sikeresen,

de olykor megtörtént az is, hogy eredmény nélkül, hanem arról legyenek meggyőződve, hogy a sikertelenségnek sohasem buzgalom hiánya volt az oka.

Mélyen tisztelt választók! Midőn három évvel ezelőtt azzal tisztelték meg, hogy pártkülönböztetés nélkül e kerület képviselőjévé választottak, bármennyire megisztelve éreztem is magamat, s bármennyire ohajtottam volna is e soha nem fedhető szeretetök jelét kellőleg viszonzni, ösmervem gyengeségemet, parlamenti szereplésre vagy ígéretet nem tehettem. Sőt ösztönem bevallva, annyit sem reméltem lehetni, mint a mennyit még is tettem. Hanem egy ígéretre igen jól emlékszem, s ez az volt, hogy a zászlót, melyet kezembe adtak, tisztán, moesoktalanul fogom visszahozni! — Tisztelt választók! a győzelem az igazi harezmezőn is Isten kezeben van, s a szerenese istenasszonya nem mindig azokra mosolyog, a kik azt leginkább megérdemelnék, hanem a esatáren is a legtöbb esetben a szám győz, a parlamenti küzdelmekben pedig mindig! A zászló, mely alatt küzdöttem, nem jutott győzelemre, bár meg vagyok győződve, hogy az a küzdelem, melyet mindkét ellenzék kifejtett, nem vész el nyomtalanul, s a két párt jeléseinek nagyszabású szónokatait megőrökiti a történelem, — de ha nem lobog is zászlók győzelme, elég tudniok, hogy tisztán lobog, nem érte sár, nem érte szenny! — most is ott ragyog rajta kitörölhetlen betűkkel jelszavunk: szabadság, egyenlőség, testvériség! Ninesen már józanul gondolkozó ember e hazában, a ki ha nem osztja is elveinket, vagy annak kivételére az időt nem látja is elérkezettnek, hogy a függetlenségi és 48-as párt létjogosultságát el ne ismerje, s minden önérdéktől ment hazafias küzdelmeinket nyitlan vagy titokban nem méltányolja. És épen azért t. választók nem szabad esüggednünk, s a küzdelemmel felhagynunk, mert ell kell jönni az időnek, midőn mindenki be fogja látni e hazában, hogy Magyarország nagy és boldog csak a mi elveink elérése mellett lehet. . . . küzdjünk azért kitartóan igaz ügyünk mellett, de mindig alkotmányos ténen s békés eszközökkel. Nekünk nem ezulunk zavarokat előidézni, de épen főtörökvésünket az képezi, hogy e haza polgárai a béke áldásait élvezzék.

Mélyen tisztelt választók! Fogadják még egyszer őszinte halám kijelentését kiténtető bizalmukért! Legyenek meggyőződve, hogy ennek emléke örökké élni fog szívemben. És most midőn a nyilvános szereplés teréről ismét a magán életbe vonulok vissza azon éds megnyugvással vélelem ezt tehetni, hogy ha bár igénytelen szereplésem nem hagy is maga után nyomot, egyet talán sikerült megtartanom — a mi előttem legdrágább — az önök jóindulatát és becsülését.

Fogadják s vigyék meg e kerület összes választóinak legjobb kívánataimat s őszinte halám kijelentését: A költő szavaival zárom be beszédemet: „adjon Isten szebb jövőtől mi magyar hazánknak!”

Ezen közvetlenséggel, de nem szónoki melegség nélkül elmordott beszámolótl élnék érdeklődéssel s feszült figyelemmel hallgatta a közönség, s helyeslésének, ugy beszéd közben, mint különösen annak végén, kiörő lelkesedésben adott kifejezést. A beszámolóert Mariássy Andor a szónoki tehetségéről és politikai elvszilárdaságáról ismert férfiu mondott méltó köszönetet, melyben a beszámoló képviselő működését kifogástalannak jelentvén ki, s a kormány pénzügyi politikájára lesújtó ítéletet mondván, a közönség lelkes éljenzése között arra kérte volt képviselőt, hogy ne vonuljon még vissza a magán életbe, hanem a személyéhez ma is osztatlanul füződő bizalom által ösztönözötve, fogadjja el a jelöltséget a későbbön levő képviselőválasztás alkalmára is, kilátásba helyezvén, hogy kerületünk más pártjai ezuttal is oly egyező akarattal fognak megbízni benne, mint azt a mult alkalommal tevék.

A megtisztelt meghatva mondott köszönetet s ismételve abbéli kijelentését, hogy ő törhetlen bíve marad a 48-as pártnak, de a pártkötelek által azért nem engedi magát korlátoztatni abban, hogy ha a kormány a haza javát célzó javaslatot terjeszt elő, azt meg ne szavazza.

A jelölt ezen kijelentése nagy lelkesedéssel fogadtatván, a gyűlés azonnal értekezletté alakult Mariássy Andor elnöklete alatt, s a választási előkészületek megtételére végrehajtó bizottságot választott.

Az értekezlet befejezte után nem maradt el a szokásos áldomás sem, hol a képviselő több oldalról lett lelkesen felköszöntve, mikre ő is lelkesen és szellemesen válaszolt.

R—a.

Felhívás.

Alólirottak — elvtársaik nevében is — tisztelettel hívjuk fel a rimaszombati választó-kerület ellenzéki érzelmű választó polgárait, hogy az immár küszöbön álló képviselőválasztás fontos alkalmára célirányos és elvi tekintetek parancsolta teendők megbeszélése végett folyó hó 12-én (vasárnap) d. e. 11 órakor Rimaszombatan, a „Széchenyi kert“ köröndjén, minél tömegesebben megjelenni, s ez áliál a gyűlés sikerét előmozdítani sziveskedjenek. — Hazafiu üdvözléttel

Rimaszombat, 1887. június 10.

Hennyey Kálmán, Káposztás József, Lörinezy György, Törköly József, Málik Vilmos, Wagensommer János, Dr. Szabó Károly, Szügyi Zsigmond, Folyam Kálmán, Szabó József, Szerényi János, Czikora János, Szabó János Kriston, Eva János, id Csapó János, Rásky Bertalan, Stolez Márton, Süteő István, Kovács Zsigmond, Tóth József Bábonyi, ifjabb Csapó János, Réthi Szabó István, ifjabb Tóth Pál.

Meghívó.

A felsőbb leányiskolában a tanévet bezáró nyilvános közvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: június 20-án (hétfőn) d. e. 9 órakor a vallástantól, 10 órakor tornapróba az intézet helyiségében; június 27-én (hétfőn) d. e. 8—1-ig minden egyéb tantárgy-

ból a megyeház nagytermében, ugyanekkor kézimunka-kiállítás a melléktérben. — Ezen vizsgálatokra a tisztelt szülőket és helyetteseit, valamint a nőnevelés barátait van szerencsém teljes tisztelettel meghívni.

Rimaszombat, 1887. június 12.

Fábrý János, igazgató tulajdonos.

Hírek és vegyesek.

Adakozás Málik Vilmos helybeli kir. adóépítáros ur a rimaszombati rom. kath. elemi iskola növendékeinek e hó 7. napján tartott tavaszi mulatsága alkalmával a vendégeitől 7 fnt 40 krt gyűjtött össze, s ezt hozzá ik küldötte be oly ezéblől, hogy a tűz által károsult torozzkóiak segélyezésére fordíttassék. — mi ez összeget az alispáni hivatalhoz terjesztettük be, rendeltetési helyére leendő jutatis vézett. Eddigi gyűjtésünk eredménye ez összeggel együtt 83 fnt 32 kr. Megjegyezzük ezuttal hogy az eperjesiek javára három részletben általunk küldött összesen 66 fnt az „Eperjesi lapok“ által nyilvánosan nyugtázva lett, az alispáni hivatalhoz a torozzkóiak részére beterjesztett 14 fnt 40 kr. vételéről pedig az elismervény csak később lesz közzölhető. Kezeink közt van még 2 fnt 92 kr.

Kitünö vendégeket fog üdvözölhetni f. hó 15-én a helybeli egy. prof. főgymnasium tanári kara. Ekkor érkeznek ugyanis Kun Bertalan református szuperintendens, és a kormány által biztosul kiküldött Dr. Heinrich Gusztáv egy. tanár. Mindketten jelen lesznek a 16—17-én tartandó szóbeli érettségi vizsgálatokon, továbbá az ezt megelőző szerdai- és a bezáró szombati értekezleten. A vendégek fogadtatása a szuperintendens kívánságához képest csak hivatalos színezetű lesz.

Ügyvédi irodát nyitott dr. Rurosy Gyula, köz- és váltó ügyvéd városunkban. — Az ifju, nemesek mint iskolánk növendéke érdemelte ki a tanári kar s az előjáróság szeretetét, hanem már eddig is, mint szakavatott férfi teite magát széles körben ismeretessé. S bizonyára egyike leendő azoknak, kikben minden ügyes-bajos fél meg fogja találni a lelkiismeretes védőt és tanácsadót, társas köreink pedig a minden jóért és nemesért buzgó tevékeny férfiu.

A „Gömörmezei magyar közművelődési egyesület“ alapító tagjai közé upabban a következők léptek be: „Kuhinka István és fia ujtantalvölgyi üvegyár részvénytársaság“ 100. gróf Serényi László, Bornemisza István és Kuhinka Gyula 50—50 forinttal. Hogy e szép példa sok követőre találjon azok közt, kikhez az egyesület elnökének lapunk eljén közzölt felhívása szól, annál inkább ohajtott, mert csakugyan feltünö, hogy megyénk „előkelö“ világa mindkét tagjának nagy része ma is, közel négy év után, még távol áll azon nemzeti mozgalomtól, mely hazaszerte, sőt megyénkben is, nagy lelkesedéssel fogadtatván, szép reményekre jogosított. Vajha ne hangzanak el az is méltó „felhívás“ eredménytelenül! Ösztönözni öhatjuk, hogy az egyesület névsorából — melynek községenkinti közlését pár hét mulva megkezdjük — ne hiányozzék egy sem, ki szereti nemzetét s e haza földjét, melyért ősei egykor szívesen és örömmel meghoztak minden tőlük telhetet áldozatot.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyi kormány Lakatos István rimaszombati kir. törvényszéki- és Oseh István tornallyai kir. járásbírósi aljegyzőt kölesönösen áthelyezte.

Kinevezés. Csillag Mór törvényszéki díjnokot, lapunk munkatársát, a m. kir. igazságügyminiszter a rimaszombati kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki. — Fogadjja üdvözlétünket!

A rimaszombati ev. ref. egyháztanács emlékeztetelmö rendkívüli gyűlést tartott e hó 9-én — Emlékeztetelmö pedig nemesek azért, mert e gyűlés mondot az egyház szerette tisztelt főgondnokának, Csider Károlynak egyhangulag köszönetet azért, hogy az egyház birtokvásárlási ügyét minden nehézség nélkül keresztülvitve, s a hívek megterheltsége nélkül, dacára annak, hogy az egyház alig rendelkezett felényi összeggel, mint a mennyi az első paplakot megvásárolt egy emeletes épület vételára; hanem azért is, mert e gyűlésen az áldozatkészségnek lélekemelő jeleivel találkoztunk. Az áldozatkészségben, mint minden jó, nemes és egyszerű ezél megvalósításában előljárt maga a főgondnok, ki a vételárhoz 500 frrtal járult, követte e nemes példát Horváth János 500 frrtal, egy rimaszombati birtokosú, kinek neve jótékonyaságáról széles körben ismeretes, — özv. Jánosdeák Andrásné 600 frrtal. — Minthogy pedig a másodid paplak ezélszerű kibővítése már régtől fogva haszthatalannak látszott, — sőt Baksay István a rimaszombati főgymnasium áldozatkész igazgatója 200 frrtal egyenesen ezen ezéla a gyűlésen tel is ajánlott, elhatározatotott, hogy még ez is a nyáron kiépíttessék, a kiépítésre még hiányzó összeget egyházunk szerette főgondnoka, kamat nélkül boesátotta, kölesönképen, az egyháztanács rendelkezésére. — Bizony-bizony nem hinnök, e mai önzö s anyagias világban, ha az egész előtünk nem vált volna örvendetes és mindenestre követendő ténynyé.

Halálozások Nagy veszteség érte megyénk egyik tekintélyes földbirtokosát, Hevessy Bertalan volt orsz. képviselőt. Egyetlen fia, a még csak 7 tavaszt ért Bertike, f. hó 4-én Budapesten elhunyt. A kis halott tetemeit folyó hó 7-én helyezték örök nyugalomra a tornallyai családi sírboltban. — Nagy István rimaszombati római kath. tanító, szépreményű Gusztáv fia, a losonezi tanítóképezde harmad éves növendéke, atyjának reményesillaga, tanári- és pályatársainak büszkesége, folyó hó 8-án, hosszas szenvedés után elhunyt. Nemesszivü pályatársai közül 16-an mentek Rimaszombate, hogy — szeretteik és részvétüknek ily módon is tanujelét adva — az elhunyt koporsójára koszorut helyezhessenek s gyászdalokat elzengve, örök buesut vegyenek tőle. — Lenkey János, a feledi ev. ref. egyház köztisztviseltesen részesült tanítója, e hó 9-én 47 éves korában, tüdőgyuladás következtében hirtelen elhunyt. A boldogult egyike volt nemesek az egyházmegye, de az ország legbivatosabb és ügyesebb tanítóinak. Iskolája valódi példányiskola volt, melyben értelem és szív egyaránt kiművelést nyert. — Temetése e hó 11-ikén ment végre roppant közönség részvete mellett. A gyászszertartást Kupai Dénes runyai lelkész és Beeske Bálint jánosii tanító végezték. Az elhunytat a hívek, tisztelök, barátok részvete kísérte sírjába, s az új sírhalomra a bánatos özvegyen kívül 3 kiskoru gyermek hullatja az árvaság könnyeit. — Nyugodjanak békén hullaik.

Az urnapi körmenetet f. hó 9-én a szokott fényvel, igen kedvező, derült időben tartották meg városunkban. Az ünneplésségen képviselve voltak a hivatalok, testületek, a katonaság s b. Mindjárt délután azonban a szent naphoz épen nem illő zivatar támadt, mely a szabadban levöknek „könnyü labakat“ adott.

Bérmálás. Dr. Schopper György roznói megyés püspök ö méltósága mához egy hétre, vasárnap, érkezik városukba, hogy itt f. hó 20-án a bérmálás szentségét kiszolgáltassa. Ez alkalomból ajánljuk a bérmálás szolgálya felvételére, hogy védenek nekünk marandó emlékül legalkalmasabb egy-egy szép imakönyv, mely helybeli könyvkereskedünk áztetésben nagy választékban és jutányos áron kapható.

Képviselői beszámoló. Országgyűlési képviselőink egyrésze a közelebbi napokban számolt be választóinak „honatyi működéséről“. Jelesül Bornemisza István e hó 4-én Rimaszében, gróf Andrassy Mauó pedig e hó 5-én Rozsnyón mondotta el beszámoló beszédét, míg Fáy László nyomatásban küldötte azt megválasztóink. Bornemisza István beszéde hozzánk beküldtven, azt lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük.

Kitüntetett rimaszombati iparos segédek. A Losonezon közelebbi rendezett iparos kiállítás alkalmával következő iparos segédek lettek készítményeikért városunkból kiténtetve: 1. Szentgyörgyi Pál szabó-segéd „kitünö“ munkáért arany oklevéllel. 2. Tarjányi Ferenc eszmadia-segéd „jó“ munkáért ezüst oklevéllel és 3 ezüst forinttal. 3. Rösztler Miklós cipész-segéd „jó“ munkáért ezüst oklevéllel s 2 ezüst forinttal. 4. Makróczy József cipész-segéd. 5. Balázs István kalapos segéd „jó“ munkáért ezüst. végre Soós János és Palugyai Lajos cipész segél „jó“ munkáért bronz oklevéllel; a többi kiállítók emlékművet kaptak. Erdemesnek tartjuk e helyen megemlíteni, hogy Vondra János kályhás segéd, ki távol vidéken is jó hírnévként örvendö tamásfalvi iparos, Andrik Sámuel műhelyében, és Szücs László nyomdász-segéd, ki Rábely Miklós nyomdájában nyerte első kiképeztesét, s mindketten tagjai voltak a helybeli iparos segédek önképző- és segély egyletének. — szintén kiténtetésben részesültek, nyervén jelesül az előbbi „kitünö jó izlésű és jó“ munkáért arany oklevelet és egy aranyat, utóbbi „kitünö“ munkáért arany oklevelet.

Az országgyűlési képviselő választások idejét megyénk központi választmánva e hó 7-én tartott ülésében ugyan e hó 17. napjára tüzte ki mind a hat kerületre nézve, s egyuttal megválasztotta ugy a kerületenkinti választási elnököket, tisztviselőket, mint a szavazatszedő bizottságok tagjait. A terjedelmes határozatot, mely a szavazásra jelentkezők községenkinti sorrendjét is megállapítja, lapunk szük keretében nem közölhetvén, esupán a választási tisztviselök és bizottságok tagjainak névsorát adjuk, amint következik: 1. A roznói választó-kerületben: a) választási elnök: Szontagh József, h. elnök: Mariássy Géza, jegyző: Nickl Gyula, helyettese: Szentpétery Géza; b) szavazatszedő küldöttségi elnök: Markó Sándor, helyettes elnök: Gömörý Pál, jegyző: Kóváry Ödön, helyettese: Sebök Andor. — 2. A kövi választó-kerületben választási elnök: Terray Gyula, h. elnök: Draskóczy László, jegyző: Valkay László, helyettese: Dapsy Bela. — 3. A rimaszombati választó-kerületben: a) választási elnök: Rühényi Bela, h. elnök: Kubinyi Andor, jegyző: Lörinezy György, helyettese: Kubinyi Bertalan; b) szavazatszedő küldöttségi elnök: Abonyi Pál, helyettese: Hámos Zoltán, jegyző: Benyó Lajos, helyettese: Zehery László — 4. A putnoki választó-kerületben: a) választási elnök: Hámos Antal, h. elnök: Szentiványi Géza, jegyző: Kovács Miklós, helyettese: Záhony János; b) szavazatszedő küld. elnök: Farkas Gyula, helyettese: Moesz Miksa, jegyző: Törköly János, helyettese: Szuhay Bela. — 5. A rimaszécsi választó-kerületben: a) választási elnök: Mariássy Andor, h. elnök: Fáy István, jegyző: Nagy József, helyettese: Lengyel Abraham; b) szavazatszedő küldöttségi elnök: Sárközy Gyula, helyettese: Kubinyi Imre, jegyző: ifj. Szabó László, helyettese: Kisgergely Gyula. — 6. A jolsvai választó-kerületben: a) választási elnök: Mihálik Dezső, helyettes elnök: Marton János, jegyző: Matolay Bertalan, helyettese: Czibur Elek; b) szavazatszedő biz. elnök: Remenyik Ede, helyettese: Frídrich Vilmos, jegyző: Bazilidesz Gusztáv, helyettese: Perjessy László.

Az országgyűlési képviselőválasztások megyénkben, dacára az ezeket megelőző „pactum“ nak és az illetékes körök kifejezett ohajának, nem mindenütt lesznek sima lefolyásnak, a mennyiben a putnoki választó-kerületben a függetlenségi Hevessy Benedekkel szemben, mérsékelt ellenzéki programmal, Kubinyi Géza roznói járásbeli főszolgabíró léptették fel. Mint értesültünk, heves küzdelemre van kilátás a pártok között, miután számarányuk, legalább látsszólag, egymást nagyon megközelíti. — A rimaszombati választókerületben is nagyobb szabású mozgalom indult meg. Az ellenzéki párt — mint lapunk más helyén is közölve van — szervezkedett, s a mai napon — hallomás szerint — képviselő kijelölésével akezióba lép, hogy, ha nem győzne is, legalább tekintélyes számu hírci közreműködésével megakadályozza a volt képviselő egyhangu megválasztását.

Tavaszi mulatságok. Az egyesült protestans főgymnasium ifjusága, egyesülve az elemi iskolákkal, folyó hó 1-én sikerült tavaszi mulatságot rendezett, mely ugy látogatottság, mint kedélyesség tekintetében visszaemlékeztetett a „ régi jó idök“ re, mikor „eleink“ oly családisan, benső rokonszenvvel és tesztelenül mulatoztak. — Nem mondhatjuk ezt a római kath. iskola növendékei által folyó hó 7-én rendezett mulatságról, mely pedig az előző években mindig fényesen sikerült. Egy nagy „ürt észleltünk és éreztünk ez alkalommal, melyről máskor bővebben. — Méltán számíthatjuk — siker tekintetében — a gymnasiumi nagy „majális“ mellé a keresztök ifjak által folyó hó 5-én rendezett jótékonycélu mulatságot, mely az eperjesi tüzkárosultak javára 70 fnt 21 krt juttatott a „felülfizetök“ adományaival együtt. A rendezőség szokatlan és helytelen, sőt tapintatlan eljárást követet, midőn — a falragaszok mellett — névre címzett meghívókat is küldött szét.

Megyebizottsági rendkívüli közgyűlés volt városunkban e hó 6. napján, hogy azon, a folyó évi szeptember

26. napjára kitűzött új országgyűlésre meghívó kegyelmes kir. leirat kihirdetése kívül, egynemely sürgősebb természetű ügy is elintéztessék. E közgyűlés lefolyásáról helyi tudósítók jegyzetei nyomán következőkben értesítjük olvasóinkat. A nem valami nagyon, — legfeljebb 100 főre menő község által — látogatott rendkívüli közgyűlés Fáy Gusztáv úr ó méltósága d. e. 10 órakor megnyitván, mindenek előtt felolvastatott a fentebbi leirat, melyet a jelenlévők állva hallgattak végig. Hódoló tisztelettel vétetett tudomásul s a központi választmányok, az országgyűlési képviselők választása iránti intézkedések megtétele végett kiadott. A honvédelmi min. kir. kormány leirata folytán a „Ludovika Akadémiában” megüresedendő gróf Butler-féle alapítványi hely betöltése végett kiírt pályázat eredménye feletti határozat kerül ez után napirendre. Két pályázó jelentkezett Hámós Béla általában „jó” — és Marton László általában „jebes” minősítéssel (helyesebben iskolai bizonyítványokkal). Utóbbi a pályázat határidején túl több nappal adván be folyamodványát, az alapítványra első helyen Hámós Bélát fogadta el a közgyűlés ajánlatának. — Az ezentől kivül előtte jessett néhány község szerződési ügye közt feltüntetést kellett, sőt meglehetősen élénk bár nem valami tartalmas vitára adott okot Rimaszécs „város”-a azzal, hogy szerződés mellett olyan ingatlant adott el, amelyre nézve, bár telekkönyvileg községi vagyonul van kiűntetve — jegyző könyvileg s hivatalosan kijelentette miszerint, ahoz tulajdoni joga nincs és nem is volt. Ez ügy határozat hozatalra kelendő előkészítve nem lévén, a kissé homályos jogi állapot felderítése végett járásbeli szolgabírónak kiadott. — Napirenden több tárgy nem lévén, mintán a jegyzőkönyv a kir. leiratra vonatkozó részében hitelesített, egyebekben pedig hitelesítetlül tekintendőnek kijelentették, a közs. ülés véget ért.

A ros társaság sok bajnak képezi kuforrását. Ez axioma igaz voltának szomorú bizonyosságnul szolgál azon eset, melyről a fővárosi lapokból e napokban értesültünk. Városunk egyik jöhírű s régi iparos családjának sarja, Hermann István 27 éves ifju a fővárosba került s ott inkább a ros társaság, mint egyéni ros hajlamai által esábitva, — kedvezőtlen anyagi helyzetén segített — oly módhoz folyamodott, melyet a törvény szigoruan szjt. Három társával egyesülve bankjegyeket hamisított, s gyártott; a fővárosi rendőrség azonban nyomára jött és a „társaságot” elfogta. A bűnösök bevallották ros szándékukat, mit különben a „corpus delicti”-k nagy száma is beigazolt.

Rendőrségünk figyelmébe! A mythologiai regék azon meggyőződésre juttattak minket, hogy az emberi kebel érzelmeinek meghódítása Amor istennőnek jutott osztályrészül. Ebbeli meggyőződésünktől azonban eltéríteni igyekszik azon ténykörülmeny, mely a 19. század utolsó negyedének jellegzetes vívmányaként tűnik fel, mely abban culminál, hogy Amor bájos, de szerény puzdráját az avatlatlan szemérmetlen Psyche veszi birtokába. De félre a képletekkel. Beszéljünk — ha nem is a ténnyhez illő nyíltsággal — de ugy, hogy illetékes körünk figyelmét ráirányítsuk azon lehangozó momentumra, mely az utóbbi időben városunk főterén esténként észlelhető, s mely eszünkbe juttatja a Zola irányának durva megtestesítését. Nyilvános „hölgy”-eink — az u. n. „alsóbb hetvenötök” rövid idő óta szokatlanul korán vonulnak ki, s egyetlen sétatályunkat — a főteret — már szirkületek anyyra dominálják s kihívó viseletükkel oly felhárust keltenek, hogy tisztességes nő nem mehet végig anélkül, hogy szégyenpír ne borítaná el arcját. Am menjenek sétatály; — ezt az élvezetet kár lenne megvonni tőlük — de e czelra ne az intelligens elemek által látogatott helyet válasszák ki. Felhívjuk tehát erélyes főkapitányunk figyelmét e körülményre annyival inkább, mert — mint tudjuk — csaknem minden városban van erre vonatkozó korlátozó szabályrendelet. (Beküldetett).

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Alkalomszerű.

Az országszerte megindult képviselőválasztási mozgalmak alkalmából az „EGYETÉRTÉS” ezimű fővárosi napilap most nagyobb mennyiségben érkezik és naponta nagy választékban és jutányos áron kapható.

A közelgő bérmaiási ünnepélyekre ajándékol alkalmas fényes díszkötésű

IMAKÖNYVEK

nagy választékban és jutányos áron kaphatók:

KÁRMÁN S. könyvkereskedésében Rimaszombat.

Hirdetmény.

2515. sz. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Gottlieb Fülöp** végrehajtónak **Bosnyák János Pál** végrehajtást szenvedő elleni 152 frt 44 kr. és 40 frt 18 kr. tökékövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Felső-Balog község határában fekvő a felső-balogi 86. sz. tjkönyvben A. 1—6. sorsz. a foglalt ingatlanból Bosnyák Jánost illető fele részére az árverést 356 frtben ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi július hó 29 ik napján d. e. 10 órakor Felső Balog községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladatul fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 35 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz.

Italmérési-jogbérlet.

A Csetnek városi közbirtokosság tulajdonához tartozó **italmérési-jog** a koresmaépületekkel együttesen 1888-ik év január hó 1-től számított három évi időtartamra folyó **1887. év augusztus hó 17-én** délelőtti 9 órakor, Csetneken a város házánál tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe fog kiadatni.

Bérlemény tárgyára az évi bérösszeg huszonöt százaléknak megfelelő óvadékpénzzel ellátott, zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

A haszonbérleti feltételek a jegyzői hivatalnál megtekinthetők.

Csetneken, 1887. május hó 31.

2—2

KIRINY AURÉL. közb. igazgató.

HERCZ ZSIGMOND

gazd.gépgyára és vasöntődjé
Clayton & Shuttleworth
gépgyár képviselője
MISKOLCZON.

Ajánlok nagyválasztékú raktáramból: **Clayton & Shuttleworth-féle** eséplőkészleteket gőz-, járgány- és kézi erőre; rostákat, konkolyozókat, **aratógépeket kévekötő készülékkel, lóhere-fejtőket, sor- és szórvaetőket, szénagyűjtőket, kutakat, fecskendőket, gépolajt, zsákokat, ponyvákat.**

➔ Egy kevésbé használt **négy lóerejű gőzcsepplőkészlet** teljes felszereléssel **1600 frtért.** —

➔ Egy egészen új **kétjáratu malom 650 frtért három évi lefizetésre eladó.** ➔

➔ **Gépjavitások** elvállaltatnak. — **Használt gépeket** ujakra becserelek. ➔

170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Kelt Rimaszombatban, 1887. évi ápril hó 19 ik napján. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Fornét, kir. tszéki elnök.**

GÁCSI POSZTÓGYÁR.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adai, hogy a gácsi posztógyár termelvényeinek raktárát átvettem, és hogy jó hívnévként örvendő, minden színű és különféle minőségű szöveteit, ugymint egyes ruhákra, béröltözékekre való kabát- és nadrág-kelméit, kendőgyármányait az eddigi áraknál jóval leszállítva **Losonczon, üzleti helyiségben (főter)** árusítom.

Tisztelettel

WANKOVITS DANÓ.

ANDRIK SÁMUEL,

kályhagyára

Tamásfalán, (u. p. Rimaszombat.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házában) **mindenféle alaku, nagyságu és színű saját gyártmányu s közszénel is fűthető kész, raktáron levő**

cserépkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések pontosan teljesítetnek.

ANDRIK SÁMUEL, kályhámester.

4—*

Hirdetmény.

2635. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Nagy József** végrehajtónak **Bodnár István** végrehajtást szenvedő elleni 72 frt 20 kr. és 68 frt 64 kr. tökékövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a rimaszécsi kir. járásbíró területén levő Felső-Hangony község határában fekvő felső hangonyi 6. sz. tjkönyvben foglalt Bodnár István nevében álló 1286 $\frac{1}{2}$. 1288 $\frac{1}{2}$ hrsz. szántóföld és erdőre 218 frt, a felső hangonyi 157. sz. tjkönyv A. I. 1—24. sorsz. a. 1 $\frac{1}{2}$ 8. urbéri telekből álló erdő és legelő illetményből Bodnár Istvánról illető fele részére az árverést 239 frt 50 krtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi aug. hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Felső-Hangony községben

a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladatul fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a felső hangonyi 6. sz. tjkönyvi birtokra 21 frt. 80 krt, a felső hangonyi 157. számú tjkönyvi birtokra 23 frt 95 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. — Kelt Rimaszombatban, 1887. évi ápril hó 26. napján. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. **Fornét, kir. tszéki elnök.**

Karancsalja.

Baglyasalja.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI

egyesített

köszénbánya és iparvállalat részvény-társulat

Ajánljuk

kitünő minőségű hazai készterményeinket gyári, gazdasági és házi czélokra

a legjutányosabb árak mellett.

Rendeményeket kérünk központi irodánkba **Buda-pest, Erzsébettér 3. sz. alá** intézni.

8—10

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

105. sz. — Alólírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyérdemű kir. járásbírósnak 1887. évi 1214. sz. végzése által **Schwarz Eduárd** végrehajtató javára **Glück Adolf** végrehajtást szenvedő ellen 355 frt tőke, ennek 1887. évi március hó 15. napjától számított 6% kamatai, és eddig összesen 55 frt 45 kr. perköltés követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1887. évi május hó 11-ik napján bíróságilag lefoglalt, és 912 frt 45 krtba becsült mindentéle bolti áru-cikket, festekek, háziutórok, halzsir, pudli, állvány, száncó, ruganyos futóskoocsból s a t. álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek az 1887. évi 1302. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Jolsván alperes lakásán leendő eszközésére 1887. évi június hó 20 ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáról is eladatul fognak.

Az 1881. évi 60. t. cz. 3. §-a értelmében, kik az árvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a menyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírottnál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbe adók az 1881. évi 60. t. cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek — az árverés megkezdéséig alólírottnál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi 60. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Rőczen, 1887. évi június hó 2-án.

Ecseghy József, kir. bírós. végrehajtó.